

Chvála pseudoumění

Obálka posledního čísla Amatérské scény upoutává mnohoslibným titulkem: Bouře na půdě činoherního divadla. Otevřel jsem jej s rostoucí zvědavostí a nakonec se nestačil divit – amatérskému divadlu, které mě pravidelně naplňuje jistým optimismem, pokud jde o celé české divadlo jako takové, byla v jednom z příspěvků diagnostikována rovnou klinická smrt. A proč? Prý proto, že úplně rezignovalo na diváky a nabízí namnoze jen „nudné, pofidérní experimentování s pseudouměním“ – což, jak autor příspěvku o kus dál dovozuje, „by mělo dělat jen profesionální divadlo, které je placené z veřejných zdrojů.“

Když jsem se z té neprůstředné logiky vzpamatoval, uvědomil jsem si (znovu), co mě vlastně coby „diváka z profese“ na amatérském divadle vytrvale zajímá a přitahuje, v čem vidím jeho hlavní výhodu. Totiž to, že na rozdíl od profesionálních subvencovaných scén, které zpravidla musí plnit závazná procenta návštěvnosti a reprízovosti, se na diváckou atraktivitu povinně ohlížet nemusí – tedy jen do té míry, jak moc trvá na tom, aby si na sebe vydělalo. Díky tomu má každý tvůrce vzácnou svobodu v tom, co a jak chce dělat a co tím chce říct – od „di-

strana 2 →

Hranice v hudbě dnes neexistují

Jestliže má divadlo být kouzlem imaginace, tak musí být sférické, protože je to sférické umění.

čtete na straně 2

Fosilní sloupek

Kniha o „démonu teorie“. Tj. o posedlosti vnímat kumšt – v našem případě divadlo.

čtete na straně 4

Zabydlet se v sobě aneb Jak napomoci zpřítomnit tělo

Pod tělem je největší tma. Většinou spoléháme na paměť hlavy...

čtete na straně 11

PŘEDPOVĚĎ NA ÚTERÝ

Polojasno. Zpočátku místy přeháňky. Během dne srážky jen ojediněle. Nejnížší noční teploty 17 až 13 °C, nejvyšší denní 22 až 26 °C. Mírný západní vítr.

váckých“ bulvárních komedií po ty nejujetější experimenty. Výsledná škála potom podává v mnoha směrech o společnosti mnohem přesnější zprávu, než celá síť kamenných divadel dohromady, právě proto, že ambice svých tvůrců ukazuje nezkreslené vnějšími požadavky. Jakkoliv bych – přiznávám – moc rád viděl Dámského krejčího v režii Ondřeje Pumra či Apartmá v hotelu Plaza provedené Divadlem Kámen, vyzývám všechny přítomné tvůrce: dělejte divadlo tak, jak by se podle vás dělat mělo. Pro vnímavého diváka nic lepšího udělat nemůžete.

Nevím, jaká byla návštěvnost na volyňské přehlídce, která ony bouře podle všeho vydatně příživila. (V dotyčné AS jsem se dočetl, že sály „zely prázdnotou“ [s. 17] a že návštěvnost byla „obrovská [...], takže jsme museli přidávat židle“ [s. 22].) Jak se ale tak rozhlížím po hronovských sálech, zdá se, že ti diváci, na které divadlo úplně rezignovalo, si toho nejspíš dosud nevěšimli a tvrdohlavě do něj stále chodí. Na klinickou smrt to – ať se dívám, jak chci – nějak pořád nevidím. A přijdou-li bouře, není nutné vidět to hned černě: obvykle se po nich pročistí vzduch.

Michal Zahálka

Sponzoři 82. Jiráskova Hronova

Wikov MGI a. s. - generální partner
 Jiří Grätz - CES - EKO
 Primátor a. s. Náchod
 Saar Gummi Czech, s. r. o.
 STRABAG a. s.
 Marius Pedersen, a. s. Hradec Králové
 Sico Rubena, s. r. o., Velké Poříčí
 DABONA s. r. o. Rychnov nad Kněžnou
 TSR Czech Republic s. r. o.
 Česká spořitelna, a. s.
 INTERNET 2
 DLNK s.r.o.
 COROLL s. r. o. Hronov
 Vodovody a Kanalizace, a. s. Náchod
 Konica Minolta Business Solutions
 Czech,
 s. r. o. H. Králové
 HAŠPL a. s. Velké Poříčí
 ČSOB, a. s. Náchod
 Veba, textilní závod, a. s. Broumov
 Pekařství „U Zvonu“ Náchod

Hranice v hudbě dnes neexistují

Klavírista, muzikolog, libretista, pedagog, hudební publicista Miloš Orson Štědroň přijel do Hronova tentokrát jako jeden z hudebníků představení Lamento / Z tance v prach a opět do tance. Je zároveň autorem hudby k představení. Kdo viděl (a slyšel), dá mi za pravdu, že právě hudební část projektu je nepozoruhodnější.

Lamento bylo poprvé uvedeno už v roce 2010. Vzpomenete si, jak jste přišel na nápad, aby byla Matka Tereza zpívaná role, resp. aby ji interpretoval muž?

Jako všechno, přišel ten nápad úplnou náhodou. Honza Mikušek, můj spolužák a kamarád z konzervatoře, se přišel podívat na představení Kabaret Ivan Blatný. Tehdy se poprvé objevila ta idea a já jsem získal klíč. Představoval jsem si, že by ta Matka Tereza měla být hodně stylizovaná, takže mi řešení, že to bude zpívaná role a navíc kontratenor, přišlo ideální. Větší stylizace se udělat nedá. Je to inspirováno principem barokního divadla, kde bohové byli ztvárněni kastráty.

Dočetla jsem se, že máte na kontě na 80 hudebních projektů...

Do toho se počítají i kompozice vážné hudby, což je úplně jiná kategorie pro koncertní účely. Těch divadelních projektů tolik není, ale stejně je jich relativně dost.

Já jako divadelnice vás znám právě ve spojení s divadlem, ze spolupráce s režiséry Nebeským a Dočekalem, a taky z menších projektů jako Kabaret Hašek nebo Tony D. v Rubínu. Zrovna jsem v souvislosti s Lamentem přemýšlela, jak vaši hudbu zařadit. Je tam kousek jazzu, etno, ale nechybí ani odkazy na klasiku. Jak to vnímáte Vy?

Mně to v podstatě splývá. Je otrepaná

pravda, že existuje jen dobrá a špatná hudba, ale já hlavně myslím, že ty hranice už dneska neexistují. Že v podstatě může mít stejně pejorativní význam krajně popová hudba, která je hodně blbá, i ta vážná hudba, která se s tím v určité chvíli potkává, protože je pro příliš úzký okruh posluchačů. Myslím si, že umění v prvé řadě musí oslovit. Já se snažím ty styly kombinovat, ale zároveň je sjednotit nějakou myšlenkou, aby to nebyla koláž (protože nesnáším koláže). Tady vidím jako nejdůležitější motiv Gonchi.

...spojený s přímo nadpozemskou hudbou, kterou miluju, stejně jako využití nejružnějších tajemných nástrojů.

Jestliže má divadlo být kouzlem imaginace, tak musí být sférické, protože je to sférické umění. Já se v poslední době snažím dosáhnout maxima co nejjednoduššími prostředky. Nepotřebuju už velký orchestr, v divadle vůbec není nutný. Jen tam musí být nějaký nápad u výběru nástrojů.

A které nástroje máte nejraději?

Záleží na situaci, kde má být nástroj použit. Mám rád třeba trubku, která má velmi výrazný zvuk. Nebo akordeon, který máme v Lamentu – to je neuvěřitelný nástroj, který je schopný milionů barev. Na veřejnosti není příliš vnímán jako koncertní nástroj, a přitom je to extrémně virtuózní nástroj. Stejně jako bicí, která obsahují obrovskou paletu.

Právě v divadle strašně moc znamenají jako rytmický nástroj.

Tady jsem přímo cítila rytmus srdce.

To je pravda. Jde po těch pudových stránkách. Rytmus je vibrace, která člověka strašně zasáhne.

Jak vzniká muzika ke konkrétnímu představení?

Vždycky je na začátku výběr tématu, a pak záleží konkrétně na situaci. Často si řekne sama situace, jaké to nástrojové řešení

bude. Většinou mě napadne hned od začátku v souvislosti s námětem, jako to bylo v Kabaretu Hašek (což je moje láska), kde se mi připomněly projekce z dětství, stejně jako u Kabaretu Blatný. Teď děláme projekt o Gočároví, a mě zajímalo, jestli je možné zhuudebnit architekturu.

Můžete o projektu Gočár prozradit víc?

Musel jsem nejprve najít nějaký konflikt, děj. Vymyslel jsem si, že tam musí být tři architekti. Jak to bývá, když si člověk vymyslí nějakou věc, většinou zjistí, že je to pravda. Tak jsem opravdu zjistil, že Plečnik s Gočárem a Janákem, tři největší architekti první půlky 20. století u nás, byli přátelé. Takže je to o jejich osudech, jejich souboji o to, kdo postaví nejlepší kostel v Praze. A to je hudebně řešeno. Premiéra bude v prosinci v divadle Komedie.

A kdo budou interpreti?

Honza Mikušek bude Plečnik, Jiří Štrébl Gočár a Petr Jeništa Janák. A ještě je tam ženská postava, to bude Eva Vrbková. Herecký zpěv je kapitola sama pro sebe, a dá se dobře použít, když člověk ty lidi zná. Kolikrát se tím dosáhne mnohem většího efektu než u školených hlasů, protože je tam třeba nějaká manýra, nějaké limity, ale tím je to právě lidské, přesvědčivé.

Jana Soprová

Falzet hlas neničí

V inspirativním představení Lamento ztvárnil roli Matky Terezy kontratenor Jan Mikušek. Projev pozoruhodný a nevidaný (alespoň tedy pro mě). Další body u mě umělec nasbíral tím, že pochází z Valašského Meziříčí, rodného kraje svých rodičů. A tak jsem si s ním spojila lidovou muziku (ve Valmezu spoluzaložil Mezinárodní festival cimbálu).

Vy jste původně profesionálně nezpíval, že?

Studoval jsem cimbál a dirigování na akademii. A ke zpěvu jsem přišel přes dirigování. Začal jsem se zabývat starou muzikou a tam vlastně tento typ zpívání patří. V našich podmínkách do roku 1800 v liturgické hudbě nesměly zpívat ženy, takže tyhle party zpívali buď malí kluci nebo chlapi falzetem. V operách samozřejmě zpívali kastráti. Tehdy byla trošičku jiná představa o krásném hlasu, bel cantu a falzet se používal naprosto běžně. Ještě v Mozartových operách si tenoři občas falzetem vypomáhali.

Předpokládám, že jste na začátku zpíval spíš lidovky. Jak jste došel k tomu, že umíte kontratenorové zpívání?

Lidovky, to je základ. Když jsem byl na konzervatoři, ve Filharmonickém sboru Brno u pana Petra Fialy, kde jsem dělal dirigenta, měli jsme všichni povinnou hlasovou výchovu a paní Fialová, která s námi pracovala, nás všechny do falzetu tahala. Takže, jsem věděl, že ho mám, ale nepoužíval jsem ho.

Neničí se tím hlas?

To vůbec ne. Je to jiná technika. Samo-

zřejmě se nedá kombinovat tenor a kontratenor. Protože jako tenorista bych měl určité tóny zpívat hrdelním hlasem, zatímco u kontratenoru používám falzet, to znamená, že ten rozsah ztratím. Způsob tréninku je jiný, ale není to ničení hlasu, spíše jde o rozhodnutí.

Vy máte několik hudebních profesí, ale v poslední době se věnujete spíše zpěvu v různých experimentech.

Jedná se hlavně o soudobou operu. Spolupracuju hlavně s Ensemble Damian s Tomášem Hanzlíkem v Olomouci, to je takový neobarokní minimalismus, a s Národním divadlem, což jsou nové pokusy o uchopení opery, různé žánrové kombinace.

Snažíte se tedy dokázat, že opera jako žánr nepatří do muzea?

To určitě nepatří. Myslím si, že opera je pořád nejkomplexnější divadelní útvar, protože skrze dominantní úlohu hudby má tu schopnost zachytit ty nejjemnější nuance, které jinak nejsme schopni vyjádřit. Takže v psychologickém dění se díky hudbě může dostat na úplně jinou rovinu.

jas

Dostal jsem včera z ničeho nic legitimaci Bezproblémového clubu. Pečlivě jsem pročel desatero BPC a velice se mně to zalíbilo. Jenže mám otázku; nechci napsat problém, protože se bojím, že by mně byla okamžitě legitimace, jíž si tak vážím, odebrána. Ta otázka se týká bodu jedna desatera BPC, v níž se praví, že divadlo není problém, ale zábava, empatie, zrcadlo a svátek. Souhlasím. Ale ptám se: může být problém divadla zábava, svátek atd. atd.

Vyšla u nás před časem knížka jednoho francouzského teoretika, v níž se píše o „démonu teorie“. Tj. o posedlosti vnímat kumšt – v našem případě divadlo – jako problém; nezabývat se jenom tím, jestli se mně představení líbí nebo nelíbí, jestli je podle mého názoru dobré nebo špatné, ale zabývat se nějakým problémem – lhostejno jakým a z jakého úhlu –, jenž přináší potěšení, radost prostě tím, že je a nutí teoreticky myslet. Myslím si dokonce, že jestli našemu divadlu v oblasti kritiky něco chybí, pak je to ten „problémový“ pohled. Když se česká divadelní kritika konečně vybatolila v 90. letech z dětského věku, tak se tak stalo i díky tomu, že se objevilo pár lidí, kteří se o tento pohled snažili – třeba Fischer nebo Vodák. Napsali oba knihu o problémech dramatu, jež považovali po 1. světové válce za důležitou. Jako předseda ediční komise DAMU jsem jednal s dvěma předními kritičkami o studii, jež by zkoumala problém současné režie; zůstalo u přání. Ostatně – každý divadelní festival je podle mého názoru optimální příležitostí k tomuto problémovému myšlení. Neboť jakmile dáte pár představení vedle sebe, otevře se okamžitě šance ke srovnávání – a to především poetiky. To znamená způsobu, jak se nějaký materiál přetváří ve scénický tvar. Dnes v tomto směru nastávají vzhledem k ohromné diferenciaci poetik, jež nezná břehů, ohromné příležitosti. A problém jako zábava je na světě. Když se kdysi koncipoval „Problémový klub“, představoval jsem si jej v tomhle duchu: jako povídání a uvažování o problémech, jež jsou pro zúčastněné vrcholně zábavné. Občas se nám to před mnoha lety povedlo s Vladem Štefkem na tehdejších hrnovských diskusních klubech, v současnosti se nám to tu a tam podaří v Písku. Vůbec

strana 5 →

Holčička bez křídel

„Je 12. srpna 2812, přesně 600 let ode dne, kdy první člověk na světě vzletěl do vzduchu za pomoci svých vlastních křídel, která – jak už je známo – se postupně vyvíjela u lidské rasy a dnes je téměř každý schopný využít je k dennímu létání. Stále však existuje pár jedinců, kteří křídla naplno využívat nedovedou. Podle odhadů by však do začátku nového tisíciletí neměl zůstat žádný jedinec s touto indispozicí,“ zní zrovna z televize, kde vysílají večerní zprávy, když Lenka – desetiletá holčička – tiše prochází kolem chrápajícího tatínka a po žebříku vylézá až na střechu.

Lenička, stejně jako celá její rodina, ještě nemá křídla vyvinutá dostatečně na to, aby mohla vzletnout. I když jí moc mrzí, že si nemůže s ostatními dětmi hrát, protože na ni nechtějí pořád čekat a přizpůsobovat se jejím nedostatkům, a taky že si nemůže jen tak vzletnout do korun stromů, utrhnout si to nejčervenější jablíčko z nejvyšší větvičky a kochat se tím, jak si vítr pohrává s jejími vlasy, protože maminka jí dovolí vylézt jen na menší stromy a jen tam, kde jsou větve ještě hrubé a pevné, nechává si své trápení pro sebe a vynahrazuje si tyto ztráty procházkami po střeše jejich domu, který je aspoň tak vysoký, že vidí všechny domy

a lidi až ke kopci u vedlejší vesnice.

Dnes tedy zase stojí na střeše, pozoruje ptáky a to každého tak dlouho, dokud jí nezmizí z dohledu, a vesele si u toho zpívá, dokonce si někdy i radostně poskočí. Po chvilce přilétá skupinka neznámých dětí a hned si s holčičkou chtějí hrát.

„Jéé děcka, ale podívejte se na její křídla! To ses takhle postižená už narodila jo? Víš, že ti, co nemůžou létat, jsou opoždění? Opožděná cháchál!“

„Nojo! To jako všude chodíš pěšky jo? A vaši jsou stejní? Né! Že vy máte ještě i auto! Fakt maj auto!“

Další se přidávali a smáli se a Lenička začala plakat. Jako by nestačilo, že nemůže létat, ještě se jí kvůli tomu posmívají a vůbec je to celé k vzteku a už nechce být „ta co nelétá“. Stále pláče, ale na obličejí se jí začíná rýsovat široký úsměv. Pomalu se přibližuje k okraji střechy a mává rukama, jakoby je měla místo křídel. Děti se stále smějí, ona už to ale ignoruje a křičí: „Víte, že když plácáte rukama, může to znamenat, že letíte?“

Děti se na ni zadívaly a už se jí nesmějí, když Lenka dělá krok do prázdna a... Letí.

PIŠ: Annastázie Klemensová

Za pár týdnů na koleji

Quido, hrdina našeho příběhu, seděl ve svém pokoji a horentně přemýšlel. Místy to vypadalo, že se mu kouří z hlavy. Ale byl to jen klam. Celou svou hlavou přemýšlel nad úvodem své bakalářské práce s názvem: Chov drobných savců za polárním kruhem. Nemohl přijít na jedinou větu, jediné slovo, protože mu stále do uší bodaly z vedlejšího pokoje se ozývající tklivé tóny houslí. „Zase on. To s tím nemůže ani na chvíli přestat?“ povzdychl si Quido. Zašel do koupelny, sebral pytlík vaty a ve snaze neslyšet hudební pokusy jeho souseda z pokoje 117, nacpal si do každého ucha dosti velkou hroudu vaty, která by vystačila i na zastavení masivního krvácení. I přesto Quido stále slyšel, jak jeho soused tahal smyčcem po strunách a nemohl se soustředit. „Nech toho vrzání!“ vykřikl najednou Quido. Z vedlejšího pokoje se neo-

zvalo nic. Avšak po chvíli se místo teskných melodií houslí ozval jiný zvuk. Housle a smyčec vystřídala kytara a trsátko. Pulsující změny akordů vyvolávaly v Quidovi pocit nevrzivosti. Zalezl si pod deku, aby aspoň trochu od sebe odehnal zvuky, které ho stále více a více mučily. „Nech toho drnkání!“ zařval na svého souseda, napůl šílený vztekem. I tu kytarové melodie utichly. Ticho. Líbezné ticho. Quido se rozplýval blahem. Byl šťastný. I vylezl zpoza deky, vyndal si z uší vatu, usedl za stůl, vzal do ruky své milované čínské pero, zahleděl se na sněhově bílý papír. A pustil se znovu do práce. Najednou rána a další, a silnější, hluboká, vysoká, plechová, dřevěná, basový buben, rytmický buben, činel. Quido se zhroutil na podlahu a začal plakat. „Multiinstrumentalista zatracený.“

PIŠ: Karel Vaněk

Test (III)

Stál tam nahý. Na těle měl husí kůži a na čele se mu rosily kapičky potu, které na sebe pomalu navazovaly a vytvářely malé potůčky. Ty mu lehce stékaly až ke konci zad, kde náhle zmizely jako vádí na polo-poušti. Doktor k němu přistoupil a prohlížel si ho. Byl to takový ten druh prohlížení, že kdyby mohly jeho oči vysílat paprsky, tak už by nemusel ani na rentgen. Poté, co si ho důkladně prohlédl s pečlivostí sobě vlastní, se nadechl a pravil:

„Kolik vám je let?“

Jeho tón měl pachut' rutiny. Jako když si člověk kupuje ráno housku v krámě a prodávčka si znuženě řekne o 3 koruny. A člověk jí to ani nezazlívá, protože ví, že to ještě dneska řekne nejméně 150 krát.

Pacient se doznal, že mu je 32 let. V tu chvíli doktor zpozorněl a pravil: „Nevypadáte dobře.“ Asi čekal, že bude starší. A pokračoval ve svém výslechu: „Kouříte? Pijete?“

Muž se na něj podíval s nutnou dávkou opovržení a pronesl: „Tak snad bychom mohli přistoupit k testům, pane doktore.“

„Dobře, jak si přejete. Snad vám nevadí, že vás takhle testujeme. Spermie jsou mršky a je jich čím dál tím méně a jediné, co chceme, je, aby naše populace přežila.“

V obou tvářích bylo vidět napětí. Už tak-

hle dost hustou atmosféru zahustil doktor jíškou v podobě dotazu: „Máte už přidělenou partnerku?“

To už byl pacient na pomyslné hranici výbuchu. Velmi rázně mu odpověděl: „Ne! Z poslední radosti, co lidem zbyla, děláte frašku! Lidé nejsou stroje na rození lidí.“

„Dost!“ řekl doktor. A z řeči jeho těla bylo jasné, že už ho to nebaví. Taky by chtěl rodinu. Taky si tím testem musel projít. Taky se bouřil. Ale nakonec podlehl. Jako každý, koneckonců. Nic jiného mu taky nezbylo. V tu chvíli si vzpomněl, co jemu tehdy řekl doktor, a klidným hlasem pronesl: „Kuře je jen způsob, jakým vejce dělá další vejce. A vy jste jen způsob, jakým naše strana dělá další dělníky. Sestro, začneme!“

PIŠ: Barbora Blažková

Chodte do divadla včas! Po začátku představení vás dovnitř už nepustí. A to by přece byla škoda, ne?

Vejsce (TEST IV)

Stát někde nahatej, to bylo ještě v pohodě, kdybych ten, kdo tam stojí, nebyl já. A kdyby to nebylo v pošahaný ordinaci. Doktor ke mně přišel a prohlížel si mě, což nebylo dvakrát příjemný.

„Kolik vám je?“ zeptal se.

Řekl jsem si, že trochu zalzu a sebevědomě (teda sebevědomě na nahatýho chlapa zkoumanýho jiným chlapem) povídám: „Třicet dva.“

Doktor nevěřícně zavrtil hlavou: „No, tak na třicet dva tedy nevypadáte moc dobře. Cvičíte? Pijete? Kouříte?“

Nemohl jsem se rozhodnout, jestli mu mám říct, že na debila v bílým plášti taky nevypadá moc dobře, nebo jestli by raději slyšel, že cvičím v hospodě s púllitrem, vždycky když mám zapálený cigáro. Nakonec jsem to nechal bejt a povídám, že už bychom mohli, sakra, přejít k tý prohlídce, ať můžu vypadnout.

„Dobře, jak si přejete. Doufám, že se nezlobíte, že si vás takhle testujeme. To víte, spermie jsou mršky a je jich čím dál míň.“

Jediné o co nám jde, je být si jistí, že naše populace přežije.“

V tu chvíli jsem už docela pěnil.

„Už vám přidělili partnerku?“ kecal dál.

„A máte na to nějaký katalog?“ ptám se.

„Nemáte? No, tak asi nepřidělili.“

Doktor začínal bejt nervózní.

„Za mejš mladějch let byl sex sex a povinnosti byly povinnosti,“ povídám. „Tohle je na hovno. Takovej položivot, kdy člověku něco tlučou do hlavy, a když to dělaj dýl, zbude z něj akorát tupá ovce schopná jen pár kopulačních pohybů, ploužení po ulici a přitakávání. Víte co? Já na to už seru.“

Vtom doktor zmáčkl tlačítko na stole. Přiběhly dvě gorily, který mě chytily a držely u zdi. A ten sviňák říká: „Kuře je jen způsob, jakým vejce dělá další vejce, a vy jste způsob, jakým strana dělá další dělníky.“

Nebyl asi moc chytřej. V tuhle chvíli mě měli sejmout. Místo toho řekl: „Sestro, začneme.“

Ten idiot.

PIŠ: Michal Šesták

strana 4 →

nejvíce jsem si to ovšem užil s nebožtíkem Milanem Obstem. Dva teoretičtí ptáci stejného strukturalistického ladění se bavili o amatérských představeních bez předěšlé diskuse v porotě, navzájem si kladli otázky, hledali na ně odpovědi. A k mému překvapení jen trochu pozorné a vnímavé posluchače to zajímalo a dokonce se o své činnosti něco dověděli.

A tak jsem hluboce přesvědčen, že nějaký divadelní problém může plně odpovídat prvnímu bodu desatera BPC. Nebo ne? Těším se na odpověď.

Jan Císař

Albert

Noc. Tři hodiny ráno. Tma a ticho. Jen Albert nespí. Běhá po pokoji a křičí. Ve tři hodiny ráno věc nepřijemná. Albert má pronikavý hlas. V Albertově bytě už nikdo nebydlí. Nikdo to nevydržel. Žije sám už deset let. Vždy byl trochu jiný. A to všem vadilo. Albertovi je to fuk. Běhá po pokoji, křičí, bzučí. Snaží se pomocí mávání rukou odlepit od země. Moc se mu to nedaří. Běhá rychleji, křičí hlasitěji, bzučí pronikavěji. Rána na dveře. Sousedovi Pekárkovi M. došla trpělivost. Albert nedbá. Pokračuje v činnosti. Druhá rána. Albert nedbá. Třetí rána. Albert nedbá. Pokračuje. Větší rána. Soused Pekárek M. stojí ve vyražených dveřích. Albert s úlekem utíká se schovat pod stínítko lampy. Nedaří se. Soused nechápavě přihlíží. Albert vystrašeně bzučí. Soused dobíhá do svého bytu pro sprej. Stříká na Alberta. Albert – mrtvý. Soused – stojí. Inu, když plácáte rukama, může to znamenat, že letíte.

PIŠ: Karel Vaněk

Ostatní ukázky ze semináře PIŠ najdete na www.amaterskascena.cz.

RECENZE

Amateurtheaterverband NRW/ D,
MDK im. A. Bursy Kraków/ PL, RENTA o.s.. Chomutov/ CZ

KINDER DER ZEIT / PAMIĘĆ / OZVĚNY MINULOSTI

- Bylo to hodně rozvleklé. Kdyby se to zkrátilo na polovinu času, odstranily se zbytečně se opakující akce, pak by to mohlo být daleko lépe koukatelné.
- Výtvarné představení, dobrý nápad se scénou, bohužel málo využitě noviny.
- Proč byl nakonec citron místo jablka, jsem prostě nepochopil.
- Místy se objevila velice pěkná místa inscenace. Některé nápady byly senzační. Třeba začátek.
- Ten koncentrák byl až moc tvrdý a dlouhý. Nesnáším, když někdo bije ženský a tady toho bylo až moc.
- Báł jsem se, protože jsem slyšel, že to je hrozné, ale nakonec se mi to docela líbilo. Jen to bylo zbytečně dlouhé a tím to ztratilo na údernosti.
- Zajímavý projekt, ale režisér nemůže být úplně normální. (smích)
- Výborný začátek.

Pod tíhou symbolů

V představení účinkují noviny, ženy, muži a jablka. Ty noviny a jablka jsou symboly – a ženy a muži vlastně také. Na úvod se ze symbolické spousty zmačkaných novin jedna po druhé symbolicky vynoří paže, třímající symbolicky jablka... jablka poznání coby zlověstnou předzvěst temné budoucnosti? Nebo jablka coby znak předválečného blahobytu? Asi obojí.

A pak jsou z novin dopisy, a ženy, hledící symbolicky do nich, symbolicky lkají nad nepřítomnými muži, kteří symbolicky stojí v pozadí. Kdo jsou ty ženy? Kdo jsou ti muži? Odešli do války – jsou to vojáci? Asi ano. Avšak pozor! Odcházejí i ženy, symbolicky se převlékají do cestovního a chopí se prázdných kufrů – jsou to tedy Židovky? Asi ano. Symbolicky se převlékají do dlouhých bílých košil, symbolicky pocákaných červenou barvou. Proč jim tedy odešli jejich židovští muži do války? Ne, muži jsou dozorcí, Němci! A už symbolicky křičí na ženy: „nahoru! dolů! nahoru! dolů!“

Ale že jsou ti Němci cynici! To se pozná podle toho, že jeden z nich symbolicky stojí s knížkou v ruce vedle nastoupených žen a nehledě na jejich utrpení, pochechtává se autorovým vtipům... Jeho pochechtávání zní spíše jako zoufalé kňučení cirkusového medvěda. Ve své symbolické roli se totiž jaksi necítí...

Nešťastní herci stydlivě vrážejí do žen, aby naznačili, že na nich ukojí svůj zločinný chtíč. Ženy, pakliže je temný osud protentokrát mine, symbolicky lomí rukama a odvracejí tvář. Nakonec ale v reproduktoru

zavrká holubice míru a ženy se rozjasní, hledí vzhůru a mávají...

V mezinárodní polsko-česko-německé lyrické jevištní básni na téma holocaustu je každé gesto nositelem velkého významu. Něco tak titěrného jako lidské hnutí mysli, instinkt či pocit tu nemají co pohledávat. Vztahují se paže, rozpouští vlasy, padá se na zem, ženy se tisknou k sobě, muži těžkými kroky přicházejí a odcházejí.

Vše je narežirované, vnějškové, a nic nefunguje. Metafora jsou příliš doslovné nebo nepřesné, hrůza a děs bez skutečné zaangażovanosti herců působí směšně, postavy se bez patrné změny proměňují z mocipánů na oběti, z nacistů na Poláky či Židy. Nemá to hlavu ani patu... Je v tom ovšem cítit reži-sérova mlhavá představa o polské divadelní tradici: o temné baladičnosti a folklorních motivech, o hercích-figurínách Tadeusze Kantora či o divadle založeném na výtvarné metafoře. Co se snaží okoukat a kopírovat, dělá povšechně, ilustrativně. A taky samolibě a okázale – což posiluje i užívání tří různých jazyků (co se řekne polsky, zopakuje se česky a německy).

Jedná se o prázdnou slupku, která vykažuje jedinou kvalitu: obsahuje vše, od vytyčeného tématu po zapojení tří zemí EU, co vyhovuje grantovým komisím a kulturní politice Bruselu.

Zpolitizovaný systém finanční podpory je pro evropské umění smrtící. Jenom jsem nevěděl, že se tato choroba přenáší i do světa amatérského divadla.

Jiří Adánek

Tři otázky pro Franze-Josefa Wittinga

Kdy vlastně vznikl váš mezinárodní projekt?

Začali jsme s ním v roce 2008, kdy mě napadlo udělat hru o období 1933-50, které bylo pro středoevropský region hodně významné a tragické. Pro mě bylo důležité využít autentických informací, které polští, němečtí a čeští účastníci získají vlastním výzkumem mezi pamětníky, kteří tu dobu zažili. Potvrdil jsem si, že pro mladé lidi je

strana 7 →

Prostor pro násilí

Ten pojem prostor v názvu této recenze má dvojitý význam. Samozřejmě je to na prvním místě pojem geograficko-politicko-historický: střední Evropa, ta klasická Mitteleurope, jejíž dějiny první poloviny dvacátého století se přes ni valily v nejrůznějších podobách násilí. Spojily-li se k tomu, aby se pokusily k tomuto osudu alespoň nějak dnes vyjádřit soubory český, německý, polský, pak je to svým způsobem spravedlivé a oprávněné, neboť jde o divadelníky tří národů, které se na tomto násilí nejvíce podílely, ať už jako oběti nebo jako jeho strůjci. A zcela přirozeně a logicky se také pro scénování stalo násilí východiskem, jež výrazně ovlivnilo celek i jednotlivosti scénického tvaru. A to jak ve scénografické podobě – podlaha pokrytá vrstvou novin, kostýmy –, tak v rovině základního scénic-

kého prostředku, jímž je pohyb hereckého komponentu.

Snad je z předešlých řádek zřejmé, že mám pro tento pohled na dějiny naší střední Evropy pochopení, že mu rozumím a oceňuji jej. Pokud jde o scénické uchopení, pak si ovšem myslím, že tu je jeden zásadní problém. V té scénograficko-pohybové rovině, která je pro scénování klíčová, se totiž násilí demonstruje, ukazuje, předvádí pouze a jenom v obecné poloze. Nepopírám, že jsou v představení místa v rámci této poetiky zajímavá a nápaditá, ale marná sláva: celek je jednotvárný a tím únavný, neboť trvale mluví o tomtéž tímtež způsobem. A to nemůže zachránit žádný jednotlivý nápad.

Škoda, neboť ten námět stojí zato; tím záměrem jsem byl potěšen, provedením už ne.

Jan Císař

strana 6→

to hluboká historie, a že je dobře to připomínat, něco se o té době dozvědět a také o ní diskutovat. Navíc se mi zdálo dobré, že poznají názory z různých stran. Zjistil jsem totiž, že nejmladší generace si některé věci vůbec neuvědomuje, prostě se spolu kamarádí, umělecky tvoří a více o tom neuvažují. A když se jich zeptáte přímo, tak Poláci se vidí jen jako oběti a u Němců je zase patrný názor, že se s činy svých předků vůbec nespojují. Takže jsme si pouštěli i dokumenty a navštívili koncentrační tábory Auschwitz a Terezín a taky muzeum ve Wewelsburgu nedaleko Paderbornu. A uvažovali jsme nad otázkou, jak bychom se v takové situaci zachovali my. Po sběru materiálu jsme se scházeli třikrát do roka, pokaždé někde jinde, a společně téma jsme probírali z různých stran. A pak začal polský režisér Michal Nocon dávat dohromady některé scény i celou koncepci představení.

Kdo se z jednotlivých zemí zúčastnil?

Z německé strany to byli členové mé paderbornské skupiny, z Polska mladí lidé z krakovského Kulturního domu, kteří se pod vedením Anny Rucinské zabývají tancem. Nejsložitější to bylo s Čechy. I když s chomutovským regionem už děláme třetí projekt, nemáme tu stálého partnera. Tentokrát si to vzala na starost Jana Točinová, která dala dohromady skupinu přátel speciálně pro náš projekt.

Hráli jste představení ještě jinde v zahraničí? A co plánujete dál?

Premiéra byla v Paderbornu v roce 2010, pak jsme tam po roce znovu hráli před mezinárodním publikem na festivalu (a získali nějaká pozvání na další festivaly). Poté jsme to odehráli na festivalu v Lörrachu, Krakově a teď v Hronově. Příští rok bychom s představením měli jet na Světový festival amatérského divadla do Monte Carla. No, a kromě toho jsme mezi deseti kandidáty na vítěze projektu Kulturelle Bildung (kulturní vzdělávání), a pokud vyhraje, budeme mít slušný příspěvek na další projekt. Přemýšlel jsem o tom, že bych podobným způsobem zpracoval téma roku 1989, což je pro dnešní děti taky už historie.

jas

SEMINÁŘE

Adéla Kratochvílová a Roman Vančura
Ž JAKO ŽONGLOVÁNÍ

Jak žongluje cholerik?

Pro seminář Žonglování mám slabost od chvíle, kdy jsem jej před několika lety sám absolvoval. Nejenže se v něm naučíte, jak nechat vzlétnout tři (či více) míčků (kuželů, šátků, kruhů...), nebo jak se jezdí na jednokolce, ale také po hodinách sezení v divadle zaměstnáte pro změnu své tělo. A navíc – když je hezké počasí, žongluje se v parku.

Bezedný kufr lektorky Adély Kratochvílové skrývá kromě základních míčků (které se hned na začátku naučíte vlastnoručně vyrobit) i další věci, které je možné roztočit, rozhoupat nebo jinak uvést v tu více tu méně kontrolovaný pohyb. Libo hůlky (dvěma ovládacími udržujete ve vzduch třetí hůlku, které se říká flowerstick či devilstick)? Nebo točící se talíře na tyčce? A co třeba diabola (cívky roztáčené pomocí hůlek spojených provázkem), kuželky, pojky (v podstatě ponožky s tenisovým míčkem uvnitř, které se roztáčejí kolem těla), kontaktní míčky (mají větší průměr, nehází se s nimi, ale koulejí se po těle) nebo šátky? Nabídka je velká a každým rokem se o něco rozšiřuje.

„Pojky jsme měli určitě už loni, ale letos máme poprvé takové točící prapory, které fungují na podobném principu jako pojky. Letos jsem poprvé vzala také tyče. A díky Lukášovi máme i lano, což je úžasné. Takže když jsme v parku, chodíme po laně,“ vysvětluje lektorka Adéla Kratochvílová.

Přihlásil jsem se do semináře, protože hledám inspiraci pro nové kejklířské a žongléřské představení, které dělám. Zatím zdokonaluju to, co už umím, a rozvíjím se dál a získávám nové poznatky, které myslím využiju. Dan, Rakovník

Seminář Žonglování má každý rok nějaké zastřešující téma, letos jím jsou temperamenty. S asistentem Romanem Vančurou, který je povoláním arteterapeut, tak semináristé rozebírají klasické dělení na sangvinyky, flegmatiky, melancholiky a choleryky. „Je to vždycky experiment. Snažíme se rozkrýt, v čem je podstata lidských temperamentů. A to se pak budeme snažit promítnout do žonglování. Lidé s různými temperamenty mohou třeba žonglovat s různými věcmi, anebo jen různým způsobem žonglovat s míčky,“ popisuje Adéla Kratochvílová.

Žonglování mě zajímá, chtěla jsem se naučit nové věci a chtěla jsem si je vyzkoušet. Seminář moje očekávání naprosto splnil, jsem úplně nadšená. Nejlepší jsou lana, jednokolka, kontaktní koule, všechno je úplně super. Ivana, Týn nad Vltavou

Jak tak sleduju letošní seminaristy, někteří z nich jsou hodně pokročilí. Jeden vyhazuje diablo do mnohametrové výše a pak ho znovu bezpečně zachycuje provázkem. Nejmladší seminarista Adam zase zkušeně předvádí triky s yoyem. „Letos mám několik lidí, kteří už umí hodně dobře žonglovat,“ souhlasí Adéla. „Třeba s diabolem jsou kluci už tak daleko, že je v podstatě nemám co učit. Loni ale zase třeba byli skoro všichni nepopsaná tabule. Všechno má svoje výhody a nevýhody. Když začínáme od nuly, můžu do nich od začátku vtisknout správnou techniku. Pokud přijde někdo, kdo už něco umí, a třeba má špatnou techniku, už se hůře přeučuje,“ dodává.

Do Žonglování jsem se přihlásil, protože jsem závislý na slackliningu a potřeboval jsem chodit. Moje očekávání byla naprosto splněna, chodím pořád. A do toho žongluju, což je ještě lepší. Potřeboval jsem seminář,

na kterém nebudu muset až tolik přemýšlet. Lukáš, Libáň

Žonglování není jen samoúčelným „házením s věcmi“. Procvičování fyzické rovnováhy se může odrážet i v rovnováze psychické. „Je to psychomotorická činnost, která má zpětnou vazbu na obě strany. Do žonglování se promítá i temperament, který je hlavním tématem našeho workshopu. A možná bych v této souvislosti ani nemluvila o rovnováze, i když jsem ji v rámci doktorského studia u lidí měřila, ale spíš o stabilitě – fyzické i psychické,“ uzavírá Adéla.

-das-

semináře

Eva Spoustová-Málková
SMS JAKO SLOVA, MYSLENKY A SYMBOLY... FUNGUJÍ

Zpátky k šimpanzům

Chvilí jsem poslouchala za dveřmi, za kterými se ozýval bouřlivý smích. Pak jsem vstoupila a vyžádala si dovození naslouchat. Za chvíli jsem se už smála taky. Seminář SMS, i když je teprve druhý den, funguje jako dobře promazaný stroj. Asi proto, že jede na dynamo jménem Eva Spoustová-Málková. Ta energie byla přímo hmatatelná. Ve svém „lodním deníku“ (který tu mají na poznámky všichni) jsem popsala SPOUSTU stránek. Kombinace praktických cvičení, chytrých myšlenek a čtení ze zajímavé knihy (Robert Fouts: Nejbližší příbuzní), v níž se autor zabývá světem šimpanzů a jejich schopnostmi. V zajímavém exkurzu jsme se dozvěděli, jak zkušenost se šimpanzy inspirovala možnost práce s autistickými dětmi. A taky to, že návrat k šimpanzům rozhodně není urážka pro lidský rod, spíše naopak. Řeč byla o SPOUSTĚ dalších věcí – o audio vizuálním vnímání, o propojení jemné motoriky se schopností vyjadřovat se v logických celcích (řeč vyžaduje přesné, jemné, uspořádané pohyby, citlivost špiček prstů souvisí s citlivostí špičky jazyka, proto při některých činnostech mimovolně úsilím vyplazujeme jazyk, za což mě kdysi maminka – jak zjišťuju, neprávem – kárala), o tom, že systém gramatiky jednotlivých jazyků vychází ze systému gest, která řeči předcházela. A pak si vyzkoušíme na vlastní kůži, jak se dá čarovat se samohláskami a souhláskami, jejich chutí, vůní, zvukoma-

lebností i schopností navodit náladu či konkrétní pocit. A mezi tím jsou tu nejrůznější praktická cvičení, v nichž kromě hlasu hraje důležitou roli nonverbální komunikace. Ty první, při kterých jsme se všichni tak bouřlivě smáli, byly scénky – nikoli pantomimické, ale doprovázené temperamentními dialogy ve vymyšleném jazyce. Nejenže nás pobavily, ale také upozornily na to, že není až tak důležitý přesný obsah slov, ale tón, jakým se řeknou, z něhož význam a pocit odečítáme (podobně jako domácí zvířátka). Dennodenní situace v úřadech, doma či na ulici v provedení seminaristů dopadají vesměs výborně, jsou dobře srozumitelné. V dalším cvičení mají seminaristi za úkol napsat si nejprve s mezerami pět souhlásek a poté mezi ně vepsat samohlásky. Tak vzniknou novoslova a právě jimi mají jednotlivci vyjádřit zadaný úkol. A znovu je to neodolatelně zábavné – ať už jde o stížnost na veřejné nešvary, politický projev pro davy, vyprávění pohádky, přednes milostné básně či o hádku patologů nad mrtvolou. Zdá se, že lektorka Eva je bezednou studnicí, z které nápady přímo tryskají. A seminaristi nabírají a nabírají, takže na konci dopoledne nejsou unaveni, ale naopak nabití energií.

A ještě moudrost na závěr: „Ideální stav pro život je mezi dítětem bezdomovcem – dítě je pro všechno nadšené a bezdomovec nic moc neřeší.“

jas

semináře

Luděk Horký
A JAKO ABECEDA DIVADLA

Snažím se o to, aby se seminaristé smáli

Snažím se o to, aby se seminaristé smáli. Seminář v druhém patře základní školy vede absolvent divadelní vědy na FF UK, lektor, režisér a dramaturg Luděk Horký. Seminář se jmenuje Abeceda divadla a podle názvu je možné odvodit i jeho náplň. O více informacích jsem požádal právě lektora.

„Jde o kombinaci povídání o divadle s praktickými hrami a cvičeními, které vedou nejprve k upevnění kolektivu a posléze k herecké přípravě. Abecedu divadla vnímám jako takovou mateřskou školu Jiráskova Hronova. Pochopitelně to nemyslím pejorativně. Jde o to, že v mateřské škole také paní učitelka neprobírá to, co se děti mají učit od A do Zet postupně. Prochází se s dětmi a ukazuje třeba květiny a brouky nebo dopravní značky. Podobným způsobem se to snažím dělat i já. Proto také neřešíme dějiny divadla od počátku letopočtu do dneška. Vezmeme si z každé divadelní problematiky pouze určitou část. Používáme k tomu pochopitelně také hronovská představení. Povídáme si o nich a určité věci si na nich demonstrujeme,“ říká Luděk Horký a dodává, že neodmyslitelnou a nejdůležitější součástí semináře jsou však hry a cvičení. Těmi tmelí svěřenou skupinu a frekventanti si rovněž mohou vytvořit zásobník her a cvičení pro svoji potřebu a pro potřebu svých souborů. Jedná se o záležitosti, které rozhodně neškodí při přípravě a zkoušení inscenace a jsou dobré například k uvolnění tvůrčí energie nebo prostě jen k rozehrání. Seminaristé se věnují také cvičením herecké charakterizace, improvizacím a podobně.

A jací seminaristé se letos v Abecedě sešli?

„Řekl bych, že letos jsou v mém semináři velmi dobří frekventanti. Jsme spolu teprve dva dny a poznáváme se. Většinou dám na první dojem. Když jsem před třemi lety se seminářem začínal, měl jsem strašnou trému. Hned první setkání na mě však tehdy působilo skvěle. Ta parta pak byla skutečně velmi dobrá až do konce. A podobný pocit mám i letos,“ vysvětluje lektor.

Letos jsou seminaristé ze skupiny „A“ hodně namíchaní a začátečníci jsou v menšině. Jsou v ní členové zkušených a renomovaných souborů z celé republiky. Skutečností je však fakt, že jde většinou o nové členy těchto souborů. Věkový průměr však není tak nízký jako v předchozích letech. V kurzu jsou i starší a zkušenější divadelníci. V dílně jsou například také frekventanti hereckého semináře Kateřiny Fixové, kteří u ní celý rok studovali a dva seminaristé se do „Áčka“ vrátili z prvního semináře Luděka Horkého před třemi roky. „Troufale si myslím, že je to z toho důvodu, že je seminář bavil,“ doufá lektor.

Další otázka na lektora směřuje vzápětí na téma oblíbených hronovských předváděček. Odpověď je vzhledem k náplni semináře logická: „Moc bych si přál, abychom na závěr Hronova nic nepředváděli. Jsem si jistý, že na mě i na seminaristy by to mělo ten vliv, že od středy bychom připravovali předváděčku. Abeceda divadla by však měla především poskytnout servis všem těm, co ještě nejsou úplně vyhranění a nedokážou si vybrat z ostatních úzce vyprofilovaných seminářů. U mě získají od všeho nějaké

základy, pomocí kterých by si mohli srovnat v hlavě, co by je bavilo dělat příště. Tím pádem ovšem nemáme ani jednu věc vyhraněnou natolik, abychom ji mohli prezentovat před ostatními. Z průpravných her a cvičení jsou asi divácky nejatraktivnější ty improvizací. Ale na Hronově působí i seminář improvizace, takže nevidím důvod, proč uvést improvizací předváděčku. Přesto jde především o rozhodnutí seminaristů. Do středy se mohou rozhodnout, zda budou chtít něco předvést, či ne.

A co by si tedy měli seminaristé odvézt z Hronova do domovských souborů?

„Mám celkem jasnou představu, jaký by měli mít pocit, až budou odjíždět. Myslím, že by si to na Hronově měli především hodně užít. Že by si měli odnést hmatatelnou citovou zkušenost z práce v rámci kolektivu. Nejvíce bych si přál, aby na Hronov hodně dlouho a hodně rádi vzpomínali. Aby s těmi vůněmi, chutěmi a barvami Hronova měli spojené i zážitky ze semináře. Člověk si nejvíce pamatuje chvíle, kdy se smál a kdy brečel. Budu se snažit víc o to, aby se smáli. Aby to pro ně mohl být i emotivně bohatý zážitek. Pokud jde o to, co by frekventantům mělo uvíznout v hlavě, bylo by fajn, kdyby rozuměli základním divadelním pojmům. Aby například uměli rozeznat iluzivní a antiiluzivní divadlo, bylo by dobré, kdyby pochopili, z jakých národních přehlídek se na Hronov sjíždějí inscenace a proč se přehlídky člení podle různých druhů divadla. Pokud se tohle všechno podaří, tak to bude fajn,“ dodává na závěr Luděk Horký.

Honza Švácha

semináře

Jiří Lössl
TP JAKO TĚLO V POHYBU

Zabydlet se v sobě aneb Jak napomoci zpřítomnit tělo

*P*sát o pohybovém semináři není jen tak, protože jde-li o práci s tělem, je na každém účastníkovi, aby si odnesl zážitek v podobě vlastního poznání. Odcházela jsem jako vždycky s fascinací z pohnutí lidského organismu, který vyvěrá z doteku nebo pouze z představy. Nejen váš vlastní pohyb vás zkrátka překvapí pokaždé nově a jinak. A není nikdy správný nebo špatný, on prostě je.

Ráno v devět hodin se probudíte a ležíte v hrnčířské hlíně. Zkuste si to. Myslím představit! Je všude pod vámi, začínáte se v ní pohybovat. Víte, jak poddajná je hrnčířská hlína? Pomalu získáváte její kvalitu, přijmete měkkost až je i ve vás, stali jste se hlínou. Právě jste integrovali své tělo, zpřítomnili se. Jste tu.

Pod tělem je největší tma. Většinou spoléháme na paměť hlavy a zapomínáme na paměť těla. Ta je přítom neskutečná. V semináři Jiřího Lössla máte jedinečnou příležitost, že se vám kapánek rozsvítí a vy se v sobě zabydlíte a trochu se poznáte. Sebe a své tělo, které vám sice může připadat jako jedna masa, ale i tak má různé vrstvy. A je rozdíl vychází-li pohyb od kůže (povrch), svalů (hmota) a nebo kostí. Jak je pro pohyb důležitý dotek, a jak moc záleží na druhu doteku, jsem si vyzkoušela doslova na vlastní kůži. Nechala jsem se znovu unést skutečností, že pouhou komunikací těchto tří vrstev mezi sebou se pohyb ovlivňuje a proměňuje a hlavně vzniká! Samozřejmě role a podíl na všem patří také prostoru

a skupině lidí, která se sejde. V tomto případě musím vyzdvihnout množství mužů, kterých je snad polovina, což se na pohybovém semináři nevidí, cení a přináší rovnováhu a jinou energii.

Nedílnou součástí semináře TP jsou reflexe prožitého, které probíhají různými způsoby. Pouze ve dvojici nebo trojici lidí, kteří pracovali spolu. Důležitá úloha jednoho z trojice je „jen“ dívat se. Právě pozorným vnímáním pohybu jednoho, vznikajícím dotekem druhého, je pro třetího vzácnou zkušeností (vnímání tělesnosti jiných lidí). Jedna z dalších možností zaznamenání zážitku z určité pohybové kvality probíhá zakreslením pastelkami na papír. Dále jsou společné reflexe, kdy Jirka má na semináristy všetečné otázky, např. čím je pro ně kůže (ochrana, jedinečnost, obal, proměnlivost,...) nebo na závěr, jak by jedním slovem popsali, o čem pro ně byla dnešní práce (komunikace, odvaha, radost, dotek, intenzita, zjištění,...). Nabízím na oplátku odpovědi Jiřího Lössla na pár slov, která mně zůstala na srdci i na jazyku po pohybové neděli. Co si vybavíš, když se řekne...

tělo – by chtělo

kůže – hranice, ale v pozitivním slova smyslu, moje generace se naučila hranici vnímat ve smyslu vymezení, ono to funguje stejně, jde o vymezení. Zevnitř hranice si to zabydlíš a zvenku si hledáš bezpečný prostor.

hmota – to, v čem žiju. I když se člo-

věk věnuje duchovní práci, tak hmota nás neustále obklopuje, v hmotném probíhá výměna energie, látková výměna, i to vyměšování se děje hmotně. Hmota je to, skrze co získávám zkušenost, skrze co se můžu někam posouvat.

kost – to je úplně jasně, to je skelet, stavební materiál, stavební systém, na kterém je to celé

pohyb – základní princip života, protože ať už chci a nebo nechci, první, co se stane, když se narodíme, začneme dýchat. A už to je pohyb.

dech – myslím, že pohyb bez dechu a dech bez pohybu si nelze představit. Pravda je, že dech je pro mě jakási esence života. Pohyb je život, dech jeho esence.

dotek – dotek je rozkoš, dotek je blízkost, dotek je něha – to je moje osobní, ale jinak v celém systému je pro mě dotek informace. Dotek je něco, skrze co mohu získávat zkušenost, už jenom to, že ležím na zemi, tak se dotýkám, už jenom to, že vane vítr, se mě dotýká, už jenom to, že si obleču košili, tak se mě dotýká. Dotek je zkušenost, informace.

Jasanka Kajmanová

Pár facek v parku

Poněkud zplavený v nakonec horkém letním dni si hledám místo, kde se dobře kouří – potřebuju klid k sepsání sloupku, se kterým jsem dnes na řadě. Po dnes už třetím představení mám chvíli čas, a tak si chci aspoň v odrážkách sesumírovat to, co mě v posledních hodinách zaujalo. Dlouho neváhám a za útočiště volím skoro první podnik, co se namane – Stovku u Gurina. Však to znáte, přinejmenším z vyprávění. Beru poslední volný stolek pod řvoucím televizním oltářem, na který většina přítomných – jako my na divadlo – fascinované civí. Běží tam zrovna nějaký běh – a jako Faidra o život – v semifinále zrovna sprintuje český závodník, jistý Maslák. Bohužel to jméno slyším poprvé v životě (zajisté má chybu), ale napjaté tváře a vehementní povzbuzování zírajících střídavě na obrazovku, a na mě pod ní datlujícího do počítače, mě ujišťují, že existují i jiné světy.

Nic, nenechám se rušit, čas uzávěrky dalšího čísla zpravodaje zas bude neúprosný. Sázím odrážku za odrážkou, snad se mi pak něco podaří rozvinout: ústřední rekvizita inscenace Faidra, ubohé malé děti na představeních, poznámka slovenského režiséra na PC o tom, že pokud má někdo nepříznivé připomínky k jeho inscenaci, která byla předtím cca dvacetkrát vše přijata, znamená to, že by s ním už nešel na pivo...

Chtě nechtě dělám cézuru a mířím do parku na divadlo Dagmar. Těším se moc, protože mají hrát uprostřed dávno vypuštěného metujského bazénu (po loňských Geisslerech v kostele Všech svatých další skupina, co zde oživila něco zvláštního; na řadě je teď zapečetěná, už notně zarostlá hronovská textilka opodál). Karlovarští hrají s nasazením; ostatně v konfrontaci s neobdytnými místními sígry jim moc jiného

strana 13→

Na věčné téma veřejné podpory kultury – polemika

David Slížek ve svém sloupku Sbohem, amatérské divadlo vybízí k tomu, aby se amatérské divadlo emancipovalo, tj. aby nebylo závislé na státní podpoře. Dobře, Davide, já tu rukavici zvedám.

Za prvé – nejde jen o stát. Veřejná správa v ČR má tři stupně. Porevoluční zákon o obcích i zákon o krajích z nového tisíciletí ukládají povinnost pečovat o kulturní rozvoj občanů ve své územní působnosti, takže občané mají možnost si na svých zastupitelích realizaci tohoto práva vynutit. Plus mínus to také zastupitelstva včetně malých obcí dělají. Mají na to vlastní prostředky a dále peníze ze státního rozpočtu, tzv. rozpočtového určení daní. Podobně jako u státních peněz to nejsou prostředky samospráv, nýbrž peníze občanů. Pražská samospráva v případě Pražského komorního divadla se měla ustanovením zákona o hl. městě Praze řídit.

Za druhé – Ministerstvo kultury neřeklo, že amatérskou kulturu nebude vůbec podporovat. Ani to dost dobře nemůže udělat. Bylo by to v rozporu se Základní listinou práv a svobod občanů a také s tzv. kompetenčním zákonem. Pouze upozorňuje, že jeho rozpočtové možnosti, pokud to poslancecká sněmovna nezmění, budou nižší. Vzhledem k tomu, že amatérští divadelníci veřejně deklarovali, že chtějí, aby byl podpořen postupový systém a celostátní přehlídky (rozuměj byl pozitivně diskriminován), tak

patrně nehrozí, že by peníze nebyly vůbec. A podobně jako v případě zmiňovaných stupňů veřejné správy to jsou peníze ze státního rozpočtu, o nichž občané mají právo (nejlépe prostřednictvím volených zastupitelů) spolurozhodovat. Příslušné parlamentní výbory také dostanou v září Memorandum na podporu neprofesionálního umění včetně závěrů veřejného diskusního fóra z června letošního roku.

Za třetí – nechceme-li z veřejných prostředků nic, dobrovolně tyto prostředky chceme dát na něco jiného, pak navrhuji vyslyšet Petra Macha, minimalizovat stát a razantně snížit daně. Veřejná podpora amatérského divadla není přece investice do nějakého hobby, nýbrž do společnosti, do její vzdělanostní úrovně, do mezilidských vztahů, prostě do kvality života v zájmu jeho udržitelnosti. Proto je kultura podporovaná na celém světě, proto i ČR je signatářskou zemí úmluv UNESCO včetně Úmluvy o kulturní rozmanitosti.

Amatérské divadlo jistě nezahyne a nemyslím si, že je na státu závislé. Větší emancipace by mu však jistě slušela (např. jedna celostátní silná organizace amatérského divadla jako partner pro stát). Jinak však s Davidem souhlasím, že často a hlavně z nějakého důvodu rádi vedeme žabomyší půtky o kdečem, zatímco podstatné věci nás nechávají v klidu.

Lenka Lázňovská

Bud'te sečtělejší a ještě sečtělejší...

Stánek s publikacemi pro stále vzdělávající se bude otevřen každý den v čase 13 – 16 hodin. Přivítá vás příjemná paní Iva, která má na pultě nově vydanou knížečku plnou her od Hany Budínské Hry pro šest smyslů. Pod pultem se možná také něco najde a tak vám rozhodně doporučujeme porozhlédnout se občas po schodech Jiráskova divadla, kde bude přenosná prodejna KNIHA sídlit. Mimochodem, jediná na Hronově! Poslední obchod s knihami se proměnil v hernu s automaty, možná připomínají čtečky (?).

leh

Konec s auroou oběti

Nepochybnou divadelní událostí nejen minulého týdne byl definitivní konec působení Pražského komorního divadla v Divadle Komedie. Je nasnadě, že jeho ohlasy pronikly i na Jiráskův Hronov, konkrétně do včerejšího (jinak znamenitého!) zpravodajového úvodníku z pera Davida Slížka. Nemá už asi příliš smyslu se k tomu nějak vydatněji vracet, krátkou poznámku si ale neodpustím. Drtivá většina médií podává příběh o konci PKD obdobně: jako pohádku o zlém magistrátu, který zlotřile (nebo z neschopnosti) nechal zadusit hodné a úžasné divadlo. Skon prý navíc ještě, jak píše nejen Slížek, „nastartovalo rozhodnutí expertů z grantové komise.“ Ano, PKD bylo nepochybně divadlo, které si mohlo nárokovat vyšší podporu města, než na jakou v dotyčném období dosáhlo. Zároveň ale ono

rozhodnutí expertů (mj. Jakuba Škorpila, známého i z amatérských kruhů) spočívalo nikoliv v ubránění (jak se mnoho lidí včetně Slížka tváří), nýbrž v mimořádném přidání nějakých čtyř milionů v době, kdy peněz na kulturu, jak víme, ubývá. (Detaily se rád komukoliv rád pokusím přiblížit osobně.) Ředitel divadla Dušan D. Pařízek naznal, že to nestačí, a postupně dospěl (nejen z finančních důvodů) k rozhodnutí skončit. Na to má samo sebou svaté právo, horší už to je s auroou „oběti“, kterou kolem zániku divadla nechal vybudovat. V mnoha ohledech je mnohem zdravější vnímat konec PKD jako vzácný moment, v němž divadlo dovedlo skončit na vrcholu. Tím jenom potvrdilo své kvality – souborů, které fungují jaksi na setrvačnicku, už máme beztak dost.

Michal Zahálka

strana 12→

nezbývá. Vzniká neuvěřitelný kontext prostředí jáchymovského lágru prošpikovaný povykovaním těch, co pro loch možná zrají. Snažím se všechny nadbytečné ruchy odfiltrovat, ale jde to jen stěží. Každopádně nakonec přede mnou vyvstává divadlo, sice docela jiné, než by bylo bývalo v útrobách studia, avšak silné a působivé. Klobouk dolů před herci. Maně jsem si při té malinké „válce světů“ několikrát vzpomněl na svůj někdejší nápad divadelních rowdies, kdy jsem se spřízněnými ostravskými fandy NDM, Bezručů a Arény chtěl prosazovat divadlo třebas silou (například se prát s abonenty pražských divadel, která nám přetahují špilmachry). Pár facek některým by třeba prospělo...

Marek Lollok

Solidní nejistota

Je potřeba mít na vědomí, že nejistota patří také k jednomu ze základních sebeochranných mechanismů. Nejistotu je tedy možné brát i jako kladný komplex vnitřních psychických impulsů, které osobnost varují před nebezpečným jednáním. Je ovšem nutné prozkoumat zdroje nejistoty a neváhat při dalším kroku, kterým je rozhodnutí.

Řekněme si to, jak to je

Jistotu vlastně nikdo nechce. Vždyť jak by takový svět bez nejistot vypadal? Každý soubor by měl jistý postup z krajské přehlídky až na Hronov. Vrcholná přehlídka by se tak rozrostla na nejméně 400 představení a musela by trvat celý rok. Na stejnou dobu by se musely protáhnout i všechny semináře kromě Kurzu praktické režie, který by se musel prodloužit dvakrát tolik. Vzhledem k tomu, že by se hlásili stále noví semináristé, záhy by se v Hronově začali hromadit lidé. Ostatní oblasti republiky by se naopak postupně vyprazdňovaly. A nakonec by Hronov pohltit celý svět. Řekněte sami: není současný nejistý svět přece jen o něco lepší?

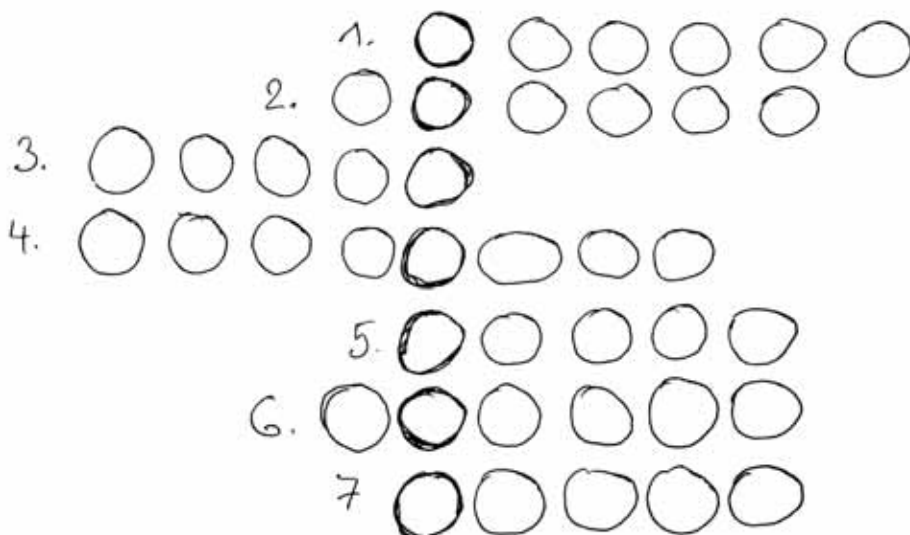
Dnes nám radí kanibalové

Nejlepší recept, jak se zbavit nejistoty? Nejíst Oty.

Křížovka

Prvnímu (v našem případě jedinému) luštiteli předám osobně obsah tajenky, pokud se k němu poctivým luštěním bez pomoci luštěnin dopravuje do půlnoci. Včerejší tajenka poukazovala na stav s nadšením louskajícího cokoliv, jenž může dnes setrvat, nebo se vytratit. Ano, bylo to štěstí, ale co to je ve světě křížovek?

1. Co začíná docházet většině účastníků JH?
2. Co burácelo v noci?
3. Jakou přezdívku / funkci si sám sobě udělil na letošním ročníku pan profesor Císař?
4. Kdo má dnes svátek?
5. Jaké místo v parku je nezvykle suché a zarostlé?
6. Lišku Ryšku hraje...
7. Soudobé vážné divadlo

A pak, že se nedá létat bez křídel

Je 12. srpna 2812, přesně 600 let ode dne, kdy první člověk vzletěl za pomoci svých křídel. Tento evoluční skok, který předpověděli už staří Mayové, posunul lidstvo o obrovský kus kupředu, ale hlavně výš, doslova dal lidem novou perspektivu. Dnes už létat dovede skoro každý, pro novou generaci je to tak snadné jako naučit se psát, ale stále existuje pár jedinců, kteří k tomuto stadiu vývoje ještě nedospěli. Naučit se totiž létat bez křídel je jako naučit se psát bez rukou. A to je právě můj příběh.

Jako malá holčička jsem ráda sama stávala na střeše a dívala se do oblak. Tak moc jsem si přála vzlétnout. Můj handicap, má malá, zakrnělá křídla, která mi znemožňovala létat – stejně jako mým rodičům a rodičům mých rodičů – mě nijak nestigmatizovala a rozhodně neubrala na přestavivosti. Byla jsem šťastná, že tam nahoře na střeše vidím a cítím to, co ostatní, když letí. Ptáky, slunce, ostrý vítr. Chtělo se mi zpívat.

Co mi bylo do dětí, které se mi proháněly nad hlavou a posmívaly se. Co mi bylo po nich, když mi dávaly směšné přezdívky, nikdy jsem jim nedala najevo, že se cítím jiná, nebo méněcenná. Stála jsem tam, na samém okraji střechy, dívala jsem se za nimi, jak odlétají a nechávají mě opět samotnou, dokud se mi neztratily v mracích. Oči se mi leskly, ale uvnitř jsem se cítila hrozně silná. Věděla jsem, že je něco jinak. Stoupla jsem si na okraj střechy a vykřikla to, co mi vždycky říkávala máma, když mě hladila po mých bezkřídých zádech: „Viš, že když plácáš rukama, může to znamenat, že letíš?“

Udělal jsem krok do prázdna.

A tak se zrodila nová generace, nový poddruh, nás vzdušných lidí. Myšlenka poprvé překonala gravitaci. Určitě to nebylo mojí zásluhou, možná jsem prostě byla jenom první. Dost odvážná.

A pak, že se nedá psát bez rukou, a pak že jsou k létání potřeba křídla.

PIŠ: nžj

Není malých štěků 02

Jmenuju se Erkyl, mops Erkyl. Jako pes se na Hronově cítím diskriminovaný. Neputí mě do jídelny a přitom můj pán říká, že tam vaří pod psa. Nesmím ani do divadla a vsadím se, že to je kvůli barvě mojí srsti. Fuj, rapsisti! Už to nebudu déle snášet, vyhlašuju velkou srpnovou psí revoluci. Svobodu pro mopsy! Požaduju vytvoření psího koutku a přejmenování písí na psí! Jsem Erkyl a tohle jednou bude můj pestival.

-erkyl-

Test

Stál tam nahý s husí kůží po celém těle. Doktor k němu přistoupil a prohlížel si ho. „Kolik vám je?“ zeptal se.

„Třicet dva.“

Doktor pokýval hlavou. „Nevypadáte dobře. Cvičíte? Kouříte? Pijete?“

„Snad bychom měli přistoupit k testům, pane doktore,“ ohradil se muž.

„Dobře, jak si přejete. Snad se na nás nezlobíte, že si vás takhle testujeme. To víte, spermie to jsou mršky a je jich čím dál tím méně. Jediné co chceme, je si být jistí, že naše populace přežije. Už vám přidělili partnerku?“

„Ne, i z poslední radosti jste udělali frašku! Nejsme žádné stroje na rození dětí!“

„Dost,“ řekl rázně doktor. „Kuře je jen způsob jakým vejce dělá další vejce. A vy jste jen způsob, jak strana dělá další dělníky. Sestro, začneme!“

PIŠ: Eliška

Hrom do mottolice

Vážení čtenáři, zdá se, že vám soutěž o rozpoznání, které motto patří kterému lektorovi, zamottala hlavu víc, než jsme čekali. Rozhodli jsme se proto, že vám správné odpovědi postupně prozradíme, abyste věděli, co vaše vyučující mottovuje. Výhra propadá redakci, která vám tímto děkuje.

P. Hašek: Neboj se! To dáme!

L. Horký: Jdeme na panáka!

H. Galetková: Snaž se být teď a tady. Když jíš, tak jez, když spíš, tak spi, když pracuješ, tak pracuj a když se bavíš, tak se bav.

J. Matásek: Žijme každou chvíli našeho života. Pak už by mohlo být pozdě...

Na Hronov bez věcí, z Hronova s vybavením!

Nejžahvější novinka organizátorů JH umožňuje přijet nalahko, bez zbytečných zavazadel a ještě méně potřebných věcí. Vše si totiž pořídíte na místě! Vybavení na deset dní vás vyjde na necelou pětistovku (pro puntičkáře je to přesně 465,- Kč). Tričko za sto pade, batoh za osm pěttek, deštník i hrnek po šedesáti. Deníček, do kterého si hned můžete zapisovat své nepublikovatelné zážitky, pouze za čtyřicet, stejně tak klobouk. Otvírák a zapalovač je za pár babek. Na příští rok se chystá série spodního prádla a ponožky.

Minutová hra

Přijede ministryně

Každý den máte možnost dopsat aktuální minutovou hru, která vzniká z událostí skutečně odžitých na festivalu. Členové redakce vyhodnotí ze všech konců ten nejlepší a pro autora bude odměnou, že jeho finiš vyjde v dalším čísle Zpravodaje. Tedy: hurá do psaní.

EXIÁDA

Osoby a obsazení:

Vtipálek, Ochočná slečna, Výkonný pivař

Pivař: (volá na hospodskou) Složte sem celý tác piv. Já do toho dneska jdu naplno, schválně kolik toho dám za sebou na ex, jo?!

Slečna: (sedí na klíně pivaři a obdivně přitakává) Teda, ty seš fakt dobrej! A neunavíš se tím moc?

Pivař: Já? Ani náhodou, žabko.

Slečna: Jak říkám. Fakt dobrej.

Pivař: (pije už druhé pivo na ex) A je tam. Vsadím se, že to netrvalo ano pět vteřin.

Vtipálek: (vypráví pro celou společnost) Jdou dvě žáby a jedna říká: je mi nějak špatně a druhá říká: no jo, jsi nějaká zelená...

Pivař: (s despektem) Slabý. Koukej, jak do sebe naklopím to třetí! (pije opět na ex)

Slečna: (chichotá se) Mně to přišlo dobrý.

Vtipálek: (přitvrzuje) Volá lord domů:

- „Ahoj Jeane! Za chvíli jsem doma. Nestalo se něco neobvyklého za mé nepřítomnosti?“

- „Ne, sire. Jenom jsem zlomil rýč.“

- „Cože, rýč?“

- „Ano, když jsem zakopával vašeho psa.“

- „Cože, můj pes je mrtev?“

- „Ano, uhořel v boudě.“

- „Bouda hořela?“

- „Ano, chytla od vašeho domu.“

- „Cože, můj dům hořel?! Jak to?“

- „Lady šla po schodech se svícem, a když se dozvěděla, že vaší dceru znásilnili, tak ho upustila.“

- „Co?! Moji dceru znásilnili? A co je s lady?“

- „Uhořela.“

- „Ne! Sakra, Jean, máte pro mě alespoň něco pozitivního?“

- „Ano, sire. Vaše testy na AIDS.“

Slečna: (směje se) Prima!

Pivař: (cukají mu koutky) A čtvrtý.

Stopni mi to!

Vtipálek: Jak zněla poslední zaznamenaná věta na palubě Columbie? „No tak ji teda pusť k tomu řízení...“

Pivař se rozchechtá a jak otevře pusku, všechna ta vypitá piva se vylíjí Slečně do klína.

Jak myslíte, že by scénář pokračoval?

Na úterý si paní starostka chystá róbu nejen s kapsami, ale i s obrovskou kapucí, protože nás přijede navštívit Alena Hanáková, ministryně kultury. Kromě prohlídky města se zajde podívat i mezi nás divadelníky a zhlédne představení Studia Divadla Dagmar Karlovy Vary Hledání – Suche.

red

Kam na točenou

Setkala jsem se s odborníkem na zmrzlinu Romanem Černíkem, který přijíždí každým rokem do Hronova za svým výzkumem. Aby zmrzlináři nepřišli na jeho působení, prohlašuje se za moderátora diskusního klubu v rámci JH. Výzkumem potvrdil skutečnost, že opravdu mají nejlepší zmrzlinu na místě, kde jsou největší fronty. Což svědčí o chytrosti festivalových občanů, kteří i bez znalosti oboru vědí, kde stát na točenou. Expert systematicky obešel veškeré prodejny zmrzliny a prozradil mi (exkluzivně pouze pro Zpravodaj JH!), že se zaměřuje na tři kritéria: překvapivě na chuť zmrzliny, estetický vzhled točených zmrzlinových zákrutek a estetický vzhled a chování prodávajících. Z výzkumu nejhůře dopadl stánek „ve voze“ v parku, kde je pán tak „milý“, že mu zmrzlina taje pod rukama a navíc je snad ošizena a její složení je pouze 65% zmrzliny, zbylých 35% je zatím neidentifikovatelných a prozkoumává se v opočenské laboratoři, kam jej odeslal právě náš nejvyhlášenější specialista Roman Č. Podle jeho slov není k zahazení zmrzlina naproti základní škole, kde ho evidentně nejvíce uchvátí estetika prodávajících dívek a odpustil jim i fakt, že zmrzliny denně nevytočí mnoho, tedy mají zanešené trubky. V cukrárně na mostě (U Kubíčka) by s nimi nejraději zatočil, protože točenou vůbec netočí. Na kopečkovou se chystá zaměřit až v roce 2015, kdy počítá, že završí svou práci o zmrzlině z Opočna, kterou si člověk může pořídit i v jiných městech, podobně jako to mají lázeňské oplatky z Karlových Varů, jež si lidé přiváží domů z Hronova.

leh

program

zítřka

úterý 7. srpna 2012

9.00-13.00 semináře

14.00 Problémový klub

14.00, 16.30 a 20.00 – SJČ (55´)
Studio Divadla Dagmar Karlovy Vary
Zdeněk Šmíd, Hana Franková:
HLEDÁNÍ - SUCHE

14.00, 17.40 a 21.30 – SOK (75´)
Divadlo Kámen Praha
Petr Macháček: RAS AL CHAJMA

15.00 – PAJ
MŇAM POHÁDKY
- pohádku pro nejmenší zahraje
Divadýlko Kuba z Plzně

16.15 a 21.30 – JD (70´) HOST JH
Divadlo KUFR
Ādela Kratochvílová:
ŽIDOVKA ANEB ŽONGLOVÁNÍ NAD ŽIVOTEM

17.00 – PAJ
DECHOVÝ ORCHESTR HRONOV 2012
zpívají: Eva Ducháčová a Petr Krista

17.00 – kavárna Blanka
Strunné DUO Kubeček - Vrtiška

20.30 – PAJ
Miloš Meier - bubenický projekt
DRUMMING SYNDROME
+ hosté DYMISTRY, STROY a NOID, křest dvd
DRUMMING SYNDROME!!!
Po skončení programu v parku pokračovat Afterpárty.

23.00 – ZŠ na náměstí
Diskusní klub
Hosté: L. Horký a J. Machalíková

Legenda:

JD = Jiráskovo divadlo
SJČ = Sál Josefa Čapka
SOK = sál sokolovny
JHŠ = jídelna Hotelové školy
PAJ = park A. Jiráska
V případě nepříznivého počasí se program v parku nekoná!
Změna programu vyhrazena!

Zpravodaj 82. Jiráskova Hronova 2012

Vydává organizační štáb.

Redakce:

Zuzana Vojtíšková (šéfredaktorka),
Jana Soprová, Lenka Huláková,
Jan Švácha, David Slížek,
Ivo Mičkal (fotograf), Michal Drtina (sazba)
Kresby: Sazman
Stránky festivalu: <http://www.jiraskuvhronov.cz>
E-mail redakce: zpravodaj.jh@centrum.cz
Tisk: KIS Hronov **Cena:** 10,- Kč
Sponzor tisku: Konica Minolta
Redakční uzávěrka: 6. 8. 2012 ve 2.50 hodin
Vychází: 6. srpna 2012
Neprošlo jazykovou úpravou!

program **dnes**

pondělí 6. srpna 2012

9.00-13.00 - semináře

14.00 Problémový klub

14.00 - JD (70')

Relikty HMYZu Praha

FAIDRA BĚŽÍ O ŽIVOT

(nevhodné pro děti do 15 let)

14.00, 16.30 a 18.30 - SJČ (55')

Céčko Svitavy

K. J. Erben, K. Šefrna:

PTÁK OHNIVAK, LIŠKA RYŠKA A MY

15.00 - PAJ

NEJEN DRÁK JAKO DRÁK

- pohádka pro nejmenší zahraje Divadélko Kuba z Plzně

17.00 a 19.30 - JD (75')

Divadlo Kámen Praha

Petr Macháček: DEUS EX OFFO

17.00 - PAJ

AKORDEONOVÝ ORCHESTR

MUSICA HARMONICA

koncert žáků ZUŠ Červený Kostelec a Náchod

19.30 - PAJ

BOHADLO BAND Náchod

koncert

19.30 a 21.30 - sokolovna

POTOPA

- antický aquadram, soubor DREJG. S. Náchod

20.30 - SJČ

POZDRAVUJ VŠECHNY DOMA

- Studio Divadla Dagmar K. Vary - divadlo

22.00 - PAJ

IMPROLIGA

- Improvizací zápas, účinkuje: Česká improvizací liga, o.s.

23.00 - ZŠ na náměstí

Diskusní klub

Hosté: V. Fekar a H. Galetková

Legenda:

JD = Jiráskovo divadlo

SJČ = Sál Josefa Čapka

SOK = sál sokolovny

JHŠ = jídelna Hotelové školy

PAJ = park A. Jiráska

V případě nepříznivého počasí se

program v parku nekoná!

Změna programu vyhrazena!

Poznámka

pro všechny, kterých se soubor řešení dnešního BPC týká: Peníze na cestu zpět si zašijte do podšívky a neutrácejte je, kdyby čert na koze jel!!!

V příštím díle se zaměříme na situaci (pozor - nikoliv PROBLÉM): Já chci jinou, než tu, co mě chce...

V dnešním informačním občasnku Bezproblémového klubu se zaměříme na jeden z nejčastějších problémů festivalu Jiráskův Hronov a vysvětlíme si, že se vlastně o žádný problém, zásadní už vůbec ne, nejedná.

Představte si situaci, že se vám děj věcí minulých vymkl z do té doby jistých rukou a vy jste za jediný večer utratil veškeré úspory určené na konzumaci v průběhu celého Hronova. Krátce řečeno: Již v třetím dni vám došly všechny peníze! Mohlo by se zdát, že jde o neřešitelný problém, který musí mít za následek odjezd domů. Právě proto je tu BPC, který vysvětlí, že věc se má úplně jinak.

Řešení číslo 1. – Na hyenu

K tomuto, stejně jako k většině řešení, je zapotřebí mít dobré kamarády. Je třeba si říct, že nedostatek peněz má dva hlavní důsledky, které je třeba řešit odděleně. Jde především o nedostatek potravin. V tomto bodě jsou lehce ve výhodě seminaristé, kteří mají lístky na obědy a večeře a hlad tak poměrně velmi dobře likvidují i bez dostatku financí. A právě na ně se mohou spolehnout i hladovci bez lístků a peněz. Stačí přítele požádat, aby si dal větší porci, než je schopen sníst, popřípadě si šel přidat. Tím je „hyena“ zachráněna od smrti hladem. Problém s alkoholem lze řešit podobně. Hyena vykřikuje do davu hesla typu: „Zakalíme, Nejsme tady na borůvkách, Bratře Žižko dostřel krátký - popojedeme nebo třeba Kdo nepije s námi, pije proti nám.“ V okamžiku, kdy se společnost rozhodne pro hromadnou objednávku, připojí se hyena ke skupině a se slovy, že další kolo jde na ní, jde rozdmýčovat picí náladu jinam. Je tím pochopitelně zachráněna před smrtí žízní a střízlivostí. DOPORUČUJEME POUZE V PŘÍPADĚ NEJVĚTŠÍ NOUZE (hrozí ztráta cti a kamarádů)

Řešení číslo 2. – Důvěryhodný dlužník

Jde o naprosto jednoduché a zcela legitimní řešení spočívající v tom, že si prostě půjčíte od někoho, kdo má dostatek peněz. Je však třeba mít na vědomí, že s pokročilým datem festivalu se nepřímou úměrně snižuje počet ochotných věřitelů. Je také nad slunce jasnější, že situace s nedostatkem peněz se pouze odsouvá. Jsou zaznamenány případy, kdy si návštěvník Hronova na jednom ročníku půjčoval peníze a na dalších dvou je vracel.

Ochotný věřitel se tím změnil na věřitele neochotného. Dobré je také vědět, že půjčovat by si dlužník měl jen na ty nejdůležitější záležitosti. Znamená to nejíst v Radnici a pít pouze pivo a víno, popřípadě kohoutkovou vodu. Dluh tak narůstá pouze aritmetickou řadou. DOPORUČUJEME JAKO PŘIJATELNÉ ŘEŠENÍ (nepřístupovat na úrok)

Řešení číslo 3. – Hladový sběrač

Člověk by nevěřil, kolik peněz a vratných lahví ráno najde, když projde místa, kde se večer utrácelo a pilo. Dost běžně to stačí na další den, nikterak bohatého, nicméně ucházejícího, festivalového života. Je ovšem třeba vstát okolo páté hodiny, počkat, až všichni odejdou na spánková místa a v klidu začít sbírat. I v tomto způsobu řešení je třeba počítat s tím, že nezbude na lukulské hody a mnohoprocentní alkoholové excesy.

+ poznámka vlevo dole

Ve Stovce mají nejlepší tlačenkou, na Radnici nejhorší obsluhu a v Tritonu se žena stala obětí pediální masáže. Pohodlně se usadte, nejnovější zprávy z hronovských putyk jsou tady.

Přes všechny změny má Hronov pořád své neotřesitelné jistoty. Jednou z nich je Stovka, ve které dostanete nejlepší tlačenkou široko daleko. Tahle hospoda má ale co nabídnout i vegetariánům: z její zahrádky si můžou vychutnat jeden z nejlepších pohledů na hronovské náměstí. Přejeme dobrou chuť!

Druhou jistotou posledních let je obsluha v Radnici, která by na škále od jedné do pěti, kde jednička znamená výbornou a pětka tragickou úroveň, získala přinejmenším šestku. Najíst se tu přitom dá velmi dobře. Pokud sem přes naše varování zamíříte, doporučujeme vyčkat na bezproblémovou směnu, ve které slouží muž.

V Tritonu to v sobotu večer žilo až do brzkého nedělního rána. A děly se tu věci: neidentifikovaná žena se tu například stala obětí skupinové masáže chodidel. Nejdříve nahlas protestovala, ale pak byla povadena na lavici, zbavena obuvi a nemilosrdně namasírována skupinou několika nekompromisně vyhlížejících masérů. Redakci Zpravodaje se s nasazením vlastních chodidel podařilo zjistit, že dotyčná masáž byla dárkem k blíže neurčenému výročí. Blahopřejeme!

-das-